07.04.2023 - 9-5

Всесвітня історія

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Наукові й технічні досягнення.

Мета: характеризувати досягнення науки і техніки, духовної культури в провідних країнах світу, зміни у світогляді й повсякденному житті; важливі для сучасності наукові й технічні винаходи, здійснені впродовж «довгого» XIX ст.; аналізувати найвідоміші правові пам'ятки XVIII—XIX ст.; основні наукові й культурні центри Європи та США; виховувати повагу до культурних та наукових досягнень людства.

Актуалізація опорних знань

- Чим визначалися відмінності в підходах до управління освітою в різних країнах?
- Як змінювалась роль релігії у шкільній освіті?
- Схарактеризуйте становлення системи середньої освіти в Західній Європі та США.
- Коли й де було засновано найдавніший університету Європі?
- Порівняйте значення університетів у суспільному житті в XIX ст. й сьогодні.

Вивчення нового матеріалу

В останню третину XIX ст. у більшості країн Європи і США починається бурхливий розвиток великого промислового виробництва. Індустріалізація стала можливою після завершення промислового перевороту.

Деякі вчені вважають, що промисловий переворот (перехід до використання парового двигуна) вперше відбувся у Великій Британії ще в 1760-ті рр.

Робота з історичним поняттям (запишіть)

Науково-технічна революція (НТР) — це докорінне якісне перетворення продуктивних сил на основі прискореного розвитку науки і техніки та перетворення науки на безпосередню продуктивну силу.

Друга НТР розпочалася в провідних державах Європи у другій половині XIX ст. і була пов'язана не лише з великими науково-технічними відкриттями, але й принциповими змінами в технології виробництва. Так, англієць Бессемер винайшов конверторний спосіб виплавки сталі, що замінив стару систему пудлінгування. Перехід до бессемерівської технології дозволив значно збільшити виробництво металу і знизити вартість сталі.

В останній третині XIX ст. виплавка сталі у світі зросла в 56 разів. Суттєво збільшити виробництво металу з наявних у Європі і США руд дозволили також технологічні винаходи французького інженера Мартена, англійського металурга Томаса, винахідника регенеративної печі Сіменса.

Крім цього, НТР характеризувалася впровадженням технічних новинок:

- у сільському господарстві мінеральні добрива, сільськогосподарські машини (трактори);
- у військово-стратегічній сфері нові види стрілецького озброєння та артилерії, поява воєнної авіації і танків, створення військово-морських флотів тощо.

Упродовж 1871-1900 рр. залізнична мережа світу зросла в 4 рази. Старі парові машини дедалі більше витіснялись електродвигунами і двигунами внутрішнього згоряння. Виникають якісно нові галузі промисловості — електротехнічна, хімічна, літако- і автомобілебудування, продукція яких починає швидко змінювати повсякденне життя людей.

Тобто в період Нового часу відбувся перехід від аграрно-ремісничого суспільства до індустріального.

Занотуйте схему.

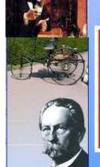

Перегляньте відео: https://youtu.be/BJwI7zTn9mI
Запишіть основні винаходи кін. 19- поч. 20 ст.

Наука

Французький вчений Луї Пастер (1822-1895) заклав основи сучасних мікробіолоогії та імунології (наука про захисні властивості організму), що дозволило розпочати успішну боротьбу з інфекційними захворюваннями.

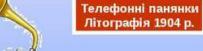

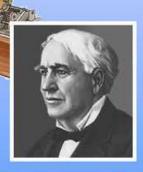
Засоби зв'язку

Видатним досягненням кінця XIX ст. стало створення фонографа і кінематографа. Апарат для запису і відтворення звуку запропонував в 1877 р. Томас Едісон. А брати Луї і Огюст Люм'єри винайшли в 1895 р. апарат для знімання і проектування "рухомих фотографій" (так з'явився кінематограф).

Т.Едісон і його фонограф

В 1836 р. американець Семюел Морзе винайшов телеграф, а в 1876 р. було винайдено телефон . На рубежі XX ст. з'явилось радіо.

Зв'язок науки з практикою

Майкл Фарадей

Джеймс Максвелл

Наукові відкриття і технічні винаходи були тісно пов'я -зані між собою. Одні вчені висували ідеї, інші в ході експериментів виявляли сфери їх практичного застосування. Так, наприклад, відбулося з вивченням електрики. Особливий внесок в цю галузь науки зробили англієць Майкл Фарадей і шотландець Джеймс Максвелл. Наука про електрику сприяла створенню електротехнічної промисловості. Почалась епоха електрики: було винайдено електродвигун, з'явилось електричне освітлення і т.д.

Вчення Дарвіна і формування нової картини світу

Чарльз Дарвін (1809-1882)

Дарвін створив теорію еволюції видів (історичного розвитку органічного світу Землі) шляхом природного відбору. В 1871 р. у книзі "Походження людини" обгрунтував гіпотезу про походження людини від мавпоподібного предка.

Наука

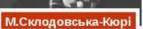

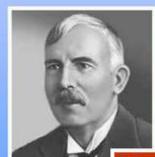

З іменами таких видатних фізиків, як М.Склодовська-Кюрі (Польща), П.Кюрі (Франція), Н.Бор (Данія), Е.Резерфорд (Англія) пов'язані відкриття радіоактивності і дослідження в галузі атомного ядра.

Е.Резерфорд

Н.Бор

Нобелівська видатні революційні внесок V суспільства.

премія —міжнародна премія, яку щорічно присуджують за наукові дослідження, винаходи або значний культуру чи розвиток Сума премії змінюється залежно від доходів Фундації Нобеля

Нільс Бор (1922 р.)

Альберт Ейнштейн (1921 p.)

Енріко Фермі (1938 p.)

І. й Ф. Жоліо-Кюрі (1935 p.).

Систематизація і повторення вивченого

- Назвіть основні науково-технічні відкриття і технологічні зміни кінця XIX ст.
- Розкажіть, як вони справили найбільший вплив на розвиток економіки.

Домашнє завдання: прочитати пар. 31. Запишіть основні технічні і наукові відкриття кін. 19-поч. 20 ст.

Повторити тему «Громадянська війна у США. Реконструкція Півдня».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, або вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу <u>nataliarzaeva5@gmail.com</u>